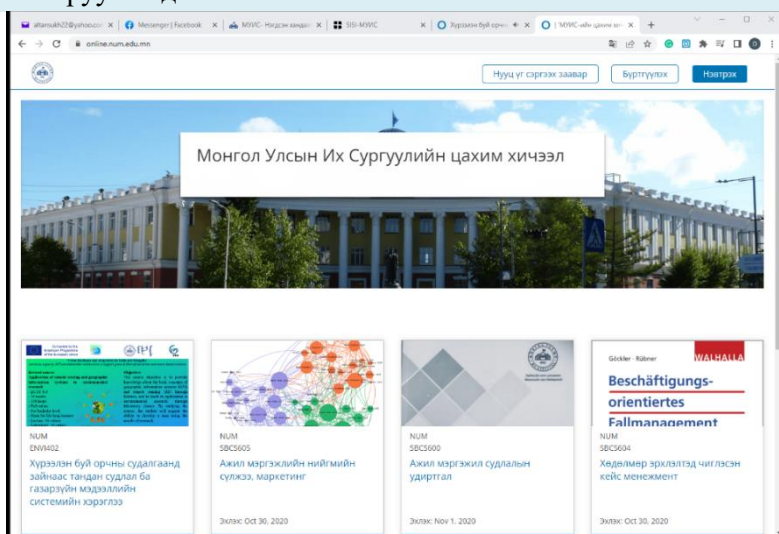

МУИС-ИЙН ЦАХИМ СУРГАЛТЫН СИСТЕМ ДЭХ ЦАХИМ ХИЧЭЭЛИЙГ ХЭРХЭН СУДЛАХ ВЭ?

1. [Online.num.edu.mn](https://online.num.edu.mn) хаяг руу хандана.

2. Хичээлээ сонгож дарна.

a. Тогтвортой ба ногоон санхүү

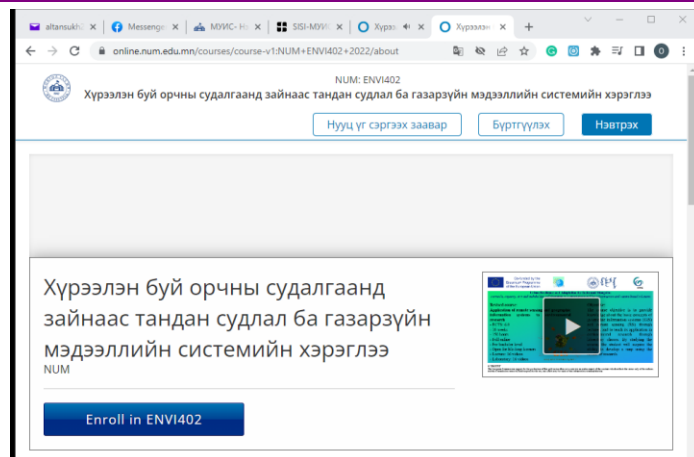
<https://online.num.edu.mn/courses/course-v1:ToC+LLL01+2023/course/>

b. Европ судлал ба ЕХ-ны тогтвортой хөгжлийн бодлого

<https://online.num.edu.mn/courses/course-v1:NUM+EUST220+2022/course/>

c. Байгальд суурилсан шийдэл

https://online.num.edu.mn/courses/course-v1:NUM+ENVI+2023_T1/course/

3. Хичээлийн тухай мэдээллийг (хичээлийн нэрийн хажуу дахь видео танилцуулга, текст мэдээлэл) авсны дараа Enroll товчийг дарна. Ингэхэд Бүртгэл үүсгэх цонх нээгдэнэ.

[Нэвтрэх](#)

Бүртгэл үүсгэх

Хэрэглэгчийн нэр 2-аас 30 урттай тэмдэгт байх ёстой.

This password is too short. It must contain at least 2 characters.

4. Дараах мэдээллүүдийг оруулна. Үүнд:

- ~ Цахим шуудан: Өөрийнхөө цахим шуудангийн хаягаа бичнэ.
ochiraltansukh@gmail.com гэх мэт
- ~ Овог нэр: Бүтнээр нь бичнэ.
Очирын Алтансүх гэх мэт
- ~ Хэрэглэгчийн нэр: Англиар дараах хэлбэрээр бичнэ. Сургууль_нэр_он_семестр
МУИС бол NUM_altansukh_2025_1
ХААИС бол MULS_altansukh_2025_1
- Хэрвээ сургууль сурдаггүй ажил эрхэлдэг бол: Non_altansukh_2025_1
- ~ Нууц үг: Мартахааргүй байдлаар үүсгэнэ. test_2023 гэх мэт

5. Бүртгэл үүсгэх товчийг дарахад дараах цонх нээгдэнэ.

Хүрээлэн буй орчны судалгаанд зайнаас тандан судлал ба газарзүйн мэдээллийн системийн хэрэглээ

NUM - ENV1402
Эхэлсэн - Sep 1, 2022

Хичээл Үзэх

6. Хичээл үзэх товчийг дарахад хичээлийн лекц, лаборатори, семинар, шалгалт, тодорхойлолт, сурах бичиг, нэмэлт материал гэх мэт харагдана.

Хүрээлэн буй орчны судалгаанд зайнаас тандан судлал ба газарзүйн мэдээллийн системийн хэрэглээ

Хичээл үзэх

Бүгдийг дэлгэх

- Лекц 1: ГМС-ийн удиртгал
- Лекц 2: Бодит ертөнц ба түүний дүрслэл
- Лекц 3: Газарзүйн юмс үзэгдэл
- Лекц 4: Газарзүйн мэдээллийн дүрслэл
- Лекц 5: Масштаб ба нягтрал
- Лекц 6: Өгөгдөл боловсруулалт

Хичээлийн хэрэглүүр

- Хадгалсан хуудсууд
- Шинэчлэлүүд

Important Course Dates

Today is Feb 6, 2023 08:35 +08

Хичээл дуусах
in 4 сар - Jun 1, 2023

Энэ огнооны дараа хичээлийн агуулга архивлагдана.

7. Видео хэлбэрийн лекц, лабораторийг судалж, хичээл бүрийн төгсгөлд байх сорилын асуултад хариулна. Хэрвээ багшаас аливаа асуулт байвал Асуулт, хариулт гэсэн гэсэн хэсэгт бичнэ.

- ~ Лекц, лаборатори, семинар гэх мэт YouTube платформын холбоос байгаа тул Үзэх товчийг дарна.

Видео лекц
Bookmark this page

Лекц 1: ГМС-ийн удиртгал

Introduction to GIS
Байгалийн юмс үзэгдэл

Байгаль дэлхий байнга өөрчлөгдөж байдаг:

- Байгалийн гаралтай өөрчлөлт – галт уулын дэлбэрэлт, солирын нөлөө г.м
- Хүний гаралтай өөрчлөлт – агаарын бохирдол, хөрсний элэгдэл г.м
- Хам үйлчлэлийн өөрчлөлт – хүн + байгаль: дэлхийн дулаарал, Эль Нино үзэгдэл г.м

ГМС-ийн хэрэглээний явцад тулгарч буй үндсэн бэрхшээл нь бидний судалж буй юмс үзэгдэлд а) орон зайн болон б) цаг хугацааны хэмжигдхүүн байгаа гэдгийг ойлгох явдал юм. Өөрөөр хэлбэл, бид судалгааны объектынхоо "орон зай-цаг хугацаа"-ны өөрчлөлтийг судална гэсэн үг юм. Энэ нь юу гэсэн үг вэ? гэвэл, бид судалгааны объект оор оор байршилд (орон зайн хэмжигдхүүн) ялгаатай шинж чанартай байхаас гадна цаг хугацааны оор оор үеүдэд (цаг хугацааны хэмжигдхүүн) мөн ялгаатай.

Эль Нино үзэгдэл нь орон зай-цаг хугацааны өөрчлөлт бүхий байгалийн үзэгдлийн жишээ болж чадна. Учир нь далайн усны гадаргын температур нь (а) байршил болгон дээр оор байхаас гадна (б) хэмжилт хийх долоо хоног тутамд оор оор байдаг.

~ Лекцээ үзсэний дараа сорилын асуултад хариулж, Илгээх товчийг дарна.

Сорил

[Bookmark this page](#)

Лекц 1: Бататгах сорил

1/1 point (ungraded)

ГМС-ийн стандарт 3 үе шатыг сонгоно уу?

- Мэдээ оруулалт ба бэлтгэлт
- Мэдээний анализ буюу боловсруулалт
- Мэдээ дүрслэлт

Илгээх 2-с 1 оролдого хийсэн байна.

Хадгалах

Хариултыг Харуулах

Зөв (1/1 оноо)

~ Асуулт, хариулт хэсэгт уг хичээлийн сэдвийн хүрээний багш, оюутны цахим хэлэлцүүлгийг харж болохын зэрэгцээ Add post товчийг дарж, өөрийн асуулт эсвэл хэлэлцүүлгийг бичиж, Submit товчийг дарснаар илгээж болно.

Асуулт, хариулт

[Bookmark this page](#)

Хэлэлцүүлэг

Сэдэв: Лекц 1 / ГМС-ийн удиртгал

[Hide Discussion](#)

Add a Post

Post type

Questions raise issues that need answers. Discussions share ideas and start conversations. (Required)

Question Discussion

This post will be visible to everyone.

Title

Add a clear and descriptive title to encourage participation. (Required)

Эль Нино гэж юу вэ?

Your question or idea (required)

Энэ талаар илүү дэлгэрэнгүй мэдээлэл хэрэгтэй байна |

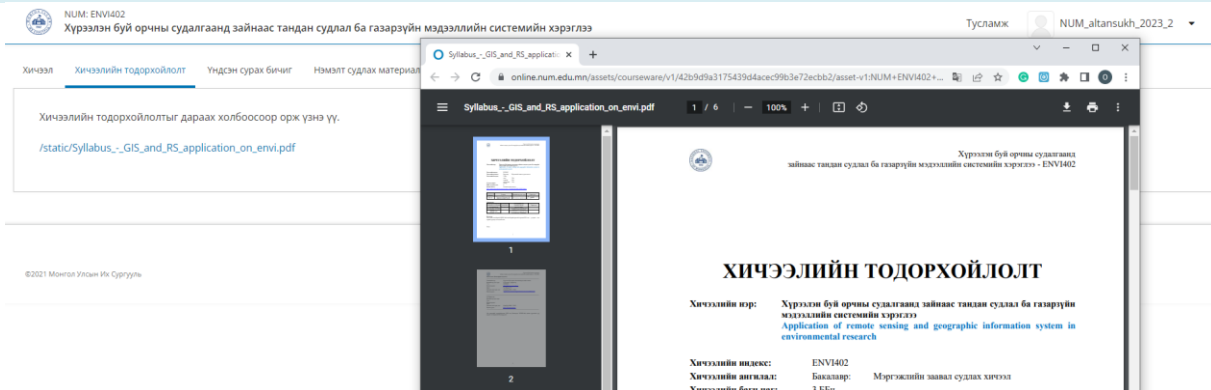
Preview

Энэ талаар илүү дэлгэрэнгүй мэдээлэл хэрэгтэй байна.

follow this post post anonymously

[Submit](#) [Болх](#)

8. Уг хичээлийн тодорхойлолт pdf* файл хэлбэрээр байршсан байгаа тул та үзэж болно.

9. Үндсэн сурах бичиг болон Нэмэлт судлах материалын талаарх мэдээллийг авч болно.

NUM: ENVI402

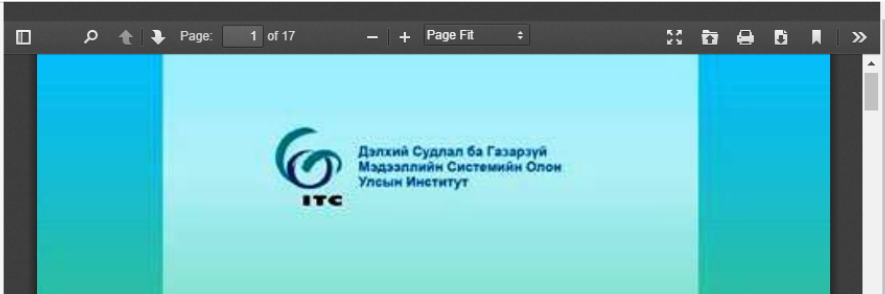
Хүрээлэн буй орчны судалгаанд зайнаас тандан судлал ба газарзүйн мэдээллийн системийн хэрэглээ

Хичээл Хичээлийн тодорхойлолт **Үндсэн сурах бичиг** Нэмэлт судлах материал Лаборатори Хэлэлцүүлэг Явц

Газарзүйн мэдээллийн системийн үндэс

Байр зүйн 1:25000, 1:50000, 1:100000 масштабтай зургийн томьёолсон тэмдэг

1-р бүлэг

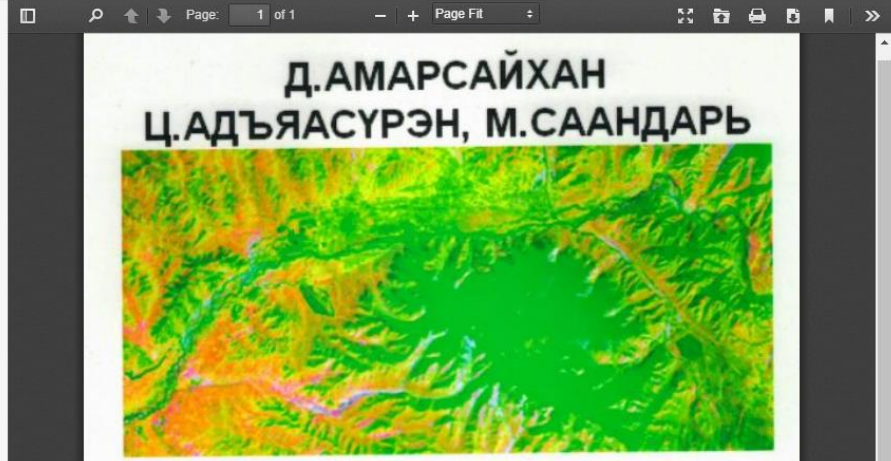

NUM: ENVI402

Хүрээлэн буй орчны судалгаанд зайнаас тандан судлал ба газарзүйн мэдээллийн системийн хэрэглээ

Хичээл Хичээлийн тодорхойлолт **Үндсэн сурах бичиг** Нэмэлт судлах материал Лаборатори Хэлэлцүүлэг Явц

ЭТС, ГМС-ийг байгалийн нөөцийн менежментэд ашиглах нь

10. Лабораторийн хичээлд шаардлагатай сургалтын материалуудыг Лаборатори хэсэгт байршуулсан.

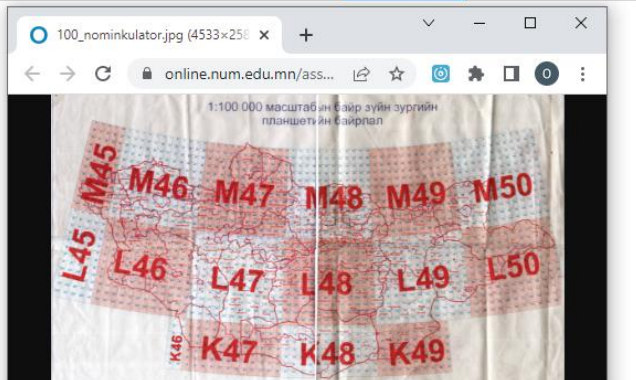
NUM: ENVI402

Хүрээлэн буй орчны судалгаанд зайнаас тандан судлал ба газарзүйн мэдээллийн системийн хэрэглээ

Хичээл Хичээлийн тодорхойлолт **Үндсэн сурах бичиг** **Лаборатори** Хэлэлцүүлэг Явц

Лабораторийн материал

- /static/100_nominkulator.jpg
- /static/UTM_world.gif
- /static/L48-10.TIF
- /static/ArcGIS_10.1_цуулгах_заавар.pdf
- /static/L48-11.TIF

11. Хэлэлцүүлэг хэсгээс бусдын болон өөрийн бичсэн асуулт, хэлэлцүүлгийн байдлыг харж болно.

Хичээл Хичээлийн тодорхойлолт Үндсэн сурах бичиг Нэмэлт судлах материал Лаборатори **Хэлэлцүүлэг** Явц

All Topics > Миний дагаж байгаа бичлэгүүд

Бүх бичлэгийг харуу сүүлд өөрчлөгдсөн

Эль Нино гэж юу вэ?
Энэ талаар илүү дэлгэрэнгүй мэд... 2
★ Following

Эль Нино гэж юу вэ?
question posted 10 minutes ago by NUM_altansukh_2023_2
Энэ талаар илүү дэлгэрэнгүй мэдээлэл хэрэгтэй байна.
This post is visible to everyone.
Add a Response

NUM_altansukh_2023_2
less than a minute ago
Үүнийг үзнэ үү. https://mn.wikipedia.org/wiki/%D0%AD%D0%BB%D1%8C_%D0%9D%D0%B8%D0%BD%D0%BE

Add a comment

12. Явц хэсгээс та өөрийн хичээлийн ирц болон сорил, явц, улирлын шалгалтын байдлыг харж болно.

Хичээл Хичээлийн тодорхойлолт Үндсэн сурах бичиг Нэмэлт судлах материал Лаборатори Хэлэлцүүлэг **Явц**

Course Progress for Student 'NUM_altansukh_2023_2' (ochiraltansukh@gmail.com)

Lecture	Progress
IX 01	100%
IX 02	0%
IX 03	0%
IX 04	0%
IX 05	0%
IX 06	0%
IX 07	0%
IX 08	0%
IX 09	0%
IX 10	0%
IX 11	0%
IX 12	0%
IX 13	0%
IX 14	0%
IX 15	0%
IX 16	0%
IX 17	100%
IX 18	0%
IX 19	0%
IX 20	0%
IX 21	0%

Лекц 1: ГМС-ийн удиртгал

Видео лекц 1 (1/1) 100%
Дадлагын оноо 1/1

***